

VILNIAUS JONO BASANAVIČIAUS PROGIMNAZIJOS SAVIŽUDYBIŲ RIZIKOS VALDYMO ALGORITMAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus Jono Basanavičiaus progimnazijos (toliau - Progimnazija) savižudybių rizikos valdymo algoritmas (toliau - Algoritmas) parengtas pagal Vilniaus miesto savivaldybės savižudybių rizikos valdymo algoritmą, patvirtintą Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2017 m. gegužės 10 d. įsakymu Nr. 30-1073.

2. Algoritmas nustato pagalbos teikimo ir koordinavimo veiksmų seką Progimnazijos mokiniams, atsidūrusiems savižudybės rizikoje.

3. Algoritme vartojamos sąvokos:

3.1. **savižudybės rizika** - tai potenciali tikimybė, kad asmuo nusižudys;

3.2. **rizikos atpažinėjas** - bet kuris asmuo, kuris pastebėjo kito asmens savižudybės riziką;

3.3. **pagalbos teikėjas** - psichologas;

3.4. **emocinė parama** - empatija, rūpinimasis, domėjimasis ir padrąsinimas;

3.5. **rizikos atpažinimas savižudybių rizikos valdymo atveju** - pastebėjimas, kad asmuo galvoja apie savižudybę, ir asmens identifikavimas kaip reikalaujančio tolesnės savižudybių prevencijos intervencijos;

3.6. **skubi savižudybių rizikos valdymo pagalba** - trumpalaikė pagalba, kuri apima emocinę paramą ir kuria siekiama užtikrinti, kad asmuo nenusižudys ar nesukels grėsmės savo sveikatai ir gyvybei dabar pat;

3.7. **tęstinė savižudybių rizikos valdymo pagalba** - ilgalaikė pagalba, kuri apima problemų, vedančių prie ketinimo nusižudyti, sprendimą. Tai gali būti tiek su psichikos sveikata susiję sunkumai, tiek socialinės problemos.

II SKYRIUS RIZIKOS ATPAŽINIMO VALDYMAS

4. Rizikos atpažinimo valdymas skirstomas į:

4.1. rizikos atpažinimo valdymą asmenims, turintiems minčių apie savižudybę;

4.2. rizikos atpažinimo valdymą asmenims, ketinantiems nusižudyti: asmenims, pradėjusiems savižudybės veiksmus (iškilusi grėsmė gyvybei), ir (ar) asmenims, kurie bandydami nusižudyti save susižalojo ir kuriems reikalinga būtinoji medicinos pagalba.

5. Rizikos atpažinimo valdymo veiksmai asmenims, turintiems minčių apie savižudybę, skiriasi priklausomai nuo to, kur savižudybės rizika yra atpažįstama.

III SKYRIUS RIZIKOS ATPAŽINIMO VALDYMAS ASMENIMS, TURINTIEMS MINČIŲ APIE SAVIŽUDYBĘ

6. Bet kuris Progimnazijos darbuotojas, atpažinęs mokinį, turintį minčių apie savižudybę, sužinojęs apie mokinio ar kito bendruomenės nario ketinimą nusižudyti ar mintis apie savižudybę, turi informuoti psichologą arba jo nesant mokyklos socialinį pedagogą.

7. Psichologas gavęs informaciją apie mokinį, turintį minčių apie savižudybę:

7.1. suteikia mokiniui emocinę paramą;

7.2. nedelsdamas informuoja mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus) ir kviečia į Progimnaziją;

7.3. tolesnis pagalbos teikimas derinamas su jais, o prireikus su Savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyriumi vaiko saugumui užtikrinti;

7.4. jei Progimnazijos psichologas įvertina, kad mokiniui reikalinga Vilniaus miesto pedagoginės psichologinės tarnybos (toliau - VPPT) psichologo pagalba, suderina su tėvais (globėjais, rūpintojais) vaiko palydėjimo klausimą pas VPPT psichologą. Tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu ir gavęs tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimą, organizuoja mokinio palydėjimą pas VPPT) psichologą;

7.5. jei Progimnazijos psichologas įvertina, kad mokiniui reikalinga psichikos sveikatos specialisto pagalba (toliau - PSC), pagalbos teikėjas susisiekiama su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ir suderina, kaip ir kada tėvai kreipsis į PSC. Gavęs raštišką tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimą Progimnazijos psichologas susisiekiama su PSC ir užregistruoja mokinį psichikos sveikatos specialisto konsultacijai bei palaiko kontaktą su tėvais ir PSC dėl tolesnės vaiko būklės;

7.6. jei tėvai (globėjai, rūpintojai) atsisako pagalbos ar su jais nepavyksta susiekti, psichologas informuoja Savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrių;

7.7. informuoja Progimnazijos administraciją;

8. Apie pagalbos teikimą kiekvienu savižudybės grėsmės atveju yra pildomas pagalbos teikimo eigos lapas (pridedama).

IV SKYRIUS

RIZIKOS ATPAŽINIMO VALDYMAS ASMENIMS, KETINANTIEMS NUSIŽUDYTI

Pradėjusiems savižudybės veiksmus (iškilusi grėsmė gyvybei)

9. Jei mokinys yra pradėjęs savęs žalojimo veiksmus mėgindamas nusižudyti (iškilusi reali grėsmė gyvybei), rizikos atpažinęs skambina Bendrajam pagalbos centrui telefonu 112 ir vykdo Bendrojo pagalbos centro darbuotojo nurodymus.

Asmenims, kurie bandydami nusižudyti save susižalojo ir kuriems reikalinga būtinoji medicinos pagalba

10. Jei mokinys mėgindamas nusižudyti susižalojo ir jam reikalinga būtinoji medicinos pagalba, rizikos atpažinęs prieš pradėdamas teikti pirmąją pagalbą įvertina situaciją, galimus pavojus ir imasi visų įmanomų situaciją atitinkančių atsargumo priemonių bei kviečia greitąją medicinos pagalbą.

11. Rizikos atpažinęs informuoja mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus).

V SKYRIUS

PAGALBA KETINANČIŲJŲ NUSIŽUDYTI IR NUSIŽUDŽIUSIŲJŲ ARTIMIESIEMS

12. Kai mokinys ketina nusižudyti (iškilusi grėsmė žmogaus gyvybei) ar po asmens nusižudymo, į įvykio vietą kviečiamos kitos specialiosios tarnybos, kurios teikia pagalbą.

13. Teikti konsultacijas ir pagalbą kviečiama VPPT.

14. Progimnazijos krizių komanda vykdo krizės išgyvenimo veiklas vadovaudamasi Krizių valdymo Vilniaus Jono Basanavičiaus progimnazijoje tvarkos aprašu.

15. Apie kitų įstaigos bendruomenės narių informavimą po mokinio savižudybės krizės ir jų įtraukimą į pagalbos procesą sprendžia įstaigos Krizių komanda kartu su mokiniu ir jo tėvais/globėjais.

PATVIRTINTA
Vilniaus Jono Basanavičiaus progimnazijos
direktoriaus 2017 m. spalio 5 d.
įsakymu Nr.V-155-1

**PAGALBOS TEIKIMO VAIKUI ESANT SAVIŽUDYBĖS KRIZĖS GRĖSMEI EIGOS
LAPAS**

Įvykio pobūdis/aprašymas _____

Kas informavo _____

Kada _____

Data/laikas	Specialistas	Veiksmai
